

*„Szkoła i świat kształtują głowę,
Serce kształci się w domu.”*
GEDANKEN

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY Zespołu Szkół Ekonomicznych w Rzeszowie im. M. Skłodowskiej Curie

---

Spis treści

Podstawy Prawne:	2
Założenia programu wychowawczo – profilaktycznego	3
Cele wychowawczo – profilaktyczne szkoły	4
Wizja i misja szkoły	5
Wizja szkoły	5
Misja szkoły	5
Powinności nauczyciela – wychowawcy	6
Zadania i cele szczegółowe działań wychowawczych szkoły	7
Zadania wychowawcze i profilaktyczne szkoły realizują wszyscy nauczyciele podczas zajęć z młodzieżą.	11
Metody i formy pracy	11
Terminarz uroczystości i imprez szkolnych	13
Szczegółowe działania profilaktyczne	21
Ceremoniał szkoły	37
Ewaluacja programu	40
Monitoring	40
Zamierzone efekty	41

Podstawy Prawne:

- ✓ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
- ✓ Karta Nauczyciela
- ✓ Ustawy i Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej
- ✓ Konwencja o Prawach Dziecka
- ✓ Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- ✓ Programy Narodowe i Krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia
- ✓ Statut Zespołu Szkół Ekonomicznych w Rzeszowie wraz z regulaminami

Założenia programu wychowawczo – profilaktycznego

W edukacji młodego pokolenia Polaków szczególną rolę odgrywa wychowanie. Właściwie pojmowane otwiera ucznia na szeroko pojęte dobro, pomaga w osiągnięciu dojrzałości emocjonalnej, nabywaniu hartu ducha w zmaganiach z przeciwnościami losu, przygotowuje do brania na siebie odpowiedzialności oraz wyboru właściwej drogi życiowej.

Z procesem efektywnego wychowania związane są też różnego rodzaju działania opiekuńcze i profilaktyczne podejmowane przez szkołę, która wspiera w tym zakresie rodzinę.

Program wychowawczo - profilaktyczny opracowany przez grupę wychowawców, nauczycieli, pedagogów, dyrekcję szkoły i rodziców jest kierowany do uczniów Zespołu Szkół Ekonomicznych. Stanowi swego rodzaju system, w którym istnieje pozytywne współdziałanie młodzieży z tymi, którzy chcą im pomóc (rodzicami, pedagogiem szkolnym, wychowawcami, dyrekcją szkoły).

Inspiracją powstania naszego programu była ogromna troska o dobro ucznia, o jego fizyczny, psychiczny, społeczny i moralny rozwój. Jest on kontynuacją poprzednich działań i uwzględnia doświadczenia zdobyte w czasie realizacji wcześniejszych programów oraz bieżące potrzeby wynikające z nowych zagrożeń współczesnego świata.

Na tworzenie programu miały wpływ obserwacje, rozmowy oraz badania ankietowe przeprowadzone wśród nauczycieli, uczniów i rodziców naszej szkoły.

Twórcy programu wychowawczo - profilaktycznego chcą zachęcić młodzież do przebywania w szkole, unikania wagarów, używek, nie stosowania przemocy, bycia asertywnym i tolerancyjnym, wrażliwym na drugiego człowieka oraz świadomym użytkownikiem mediów (w tym komputera, telefonu komórkowego). Pragniemy ukształtować w młodym człowieku poczucie takich wartości jak: poszanowanie człowieka, uświadomienie jego wyjątkowej roli na Ziemi, szacunek dla środowiska naturalnego, w którym żyje, dbanie o zdrowie własne i innych ludzi, poszanowanie tradycji i kultury narodowej, miłości ojczyzny, ale również tolerancji i otwartości na kulturę innych krajów, przestrzeganie prawa, szacunku do nauki i pracy.

Autorzy Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego sądzą, że prezentowany program spełni pokładane w nim nadzieje. Uchroni młodzież przed zachowaniami ryzykownymi, zwróci uwagę na zagrożenia jakim mogliby w przyszłości ulec. Sprawí, że uczniowie będą kierować się w życiu takimi wartościami jak: przyjaźń, dobro, tolerancja i równocześnie będą otwarci na zmieniający się świat.

Planując swoją przyszłość uczniowie uczestniczący w tych programach będą wiedzieć „**Kim chcą być, dokąd zmierzają**”.

Cele wychowawczo – profilaktyczne szkoły

I. Cel nadrzędny

Kształtowanie pełnego i wszechstronnego rozwoju intelektualnego, psychicznej, społecznej, fizycznej, moralnej i duchowej osobowości ucznia, przygotowanie go do dojrzałego życia, pełnienia określonej roli w społeczeństwie, do bycia człowiekiem uczciwym, umiejącym żyć z innymi i dla innych.

II. Cele ogólne

- Wspieranie wszechstronnego, pełnego i harmonijnego rozwoju uczniów.
- Kształtowanie samodzielności, aktywności, przedsiębiorczości i poczucia odpowiedzialności.
- Pomoc w tworzeniu własnego systemu wartości, budowaniu osobowości i poszukiwaniu celów życiowych.
- Dbłość o indywidualny rozwój powierzonych wychowanków, wyrównywanie szans, rozwijanie talentów i indywidualnych zainteresowań uczniów.
- Wspólne działania na rzecz promocji zdrowia, przeciwdziałanie uzależnieniom, zapobieganie wagarom.
- Kształtowanie kultury osobistej uczniów.
- Przygotowanie do podejmowania ról w życiu rodzinnym, społecznym i zawodowym.

Wizja i misja szkoły

Wizja szkoły

- Szkoła otwarta dla młodzieży, rodziców i środowiska.
- Klimat tolerancji, przyjaźni i życzliwości sprzyjający indywidualnemu rozwojowi osobowości ucznia, jego zainteresowań i talentów.
- Program edukacyjny ukierunkowany na budowanie człowieczeństwa, uniwersalnego systemu wartości oraz promowanie zdrowego stylu życia.
- Szkoła gwarancją profesjonalizmu zawodowego, twórczego życia i osiągnięcia sukcesów.

Misja szkoły

- Wychowujemy do prawdy, miłości, odpowiedzialności.
- Jesteśmy wspólnotą szkolną, narodową i europejską.
- Jednoczymy wysiłki w dążeniu do wszechstronnego rozwoju osobowości młodzieży i przygotowania jej do życia,
- Stawiamy na jakość.
- Wyznajemy filozofię ustawicznego doskonalenia się i elastyczności w obliczu zmian.
- Pielęgnowujemy tradycję i kulturę narodową, etos pracy i braterstwa, służby Bogu i Ojczyźnie.
- Szanujemy dziedzictwo kultury narodów Europy i Świata.

Model absolwenta

Absolwenci Zespołu Szkół Ekonomicznych potrafią dokonywać właściwych wyborów w życiu rodzinnym, zawodowym i obywatelskim, kierują się patriotyzmem, są otwarci na kulturę narodów i świata. Wyrażają się z godnością o miejscu i ludziach, którzy pracowali nad ich kształceniem i wychowaniem. Umieją godnie żyć w XXI wieku.

Powinności nauczyciela – wychowawcy

Nauczyciel – wychowawca

- Realizuje podstawowe funkcje szkoły: edukacyjną, wychowawczą i opiekuńczą oraz profilaktyczną.
- Pamięta, że pierwszymi i głównymi wychowawcami są rodzice, szanuje ich prawa oraz wspomaga w procesie wychowania.
- Troszczy się o dobro ucznia.
- Szanuje godność ucznia jako osoby: akceptuje go, uznaje jego prawa, rozwija samodzielność myślenia i refleksyjności oraz pozwala mu wyrażać własne poglądy.
- Traktuje indywidualnie każdego ucznia, starając się rozumieć i wspomagać jego możliwości i potrzeby. Szczególną troską otacza osoby niepełnosprawne.
- Uczy dbałości o poprawność mówienia w języku polskim.
- Wychowuje i kształci młode pokolenia w duchu umiłowania prawdy, człowieka i Ojczyzny zgodnie z powszechnymi zasadami dobra i sprawiedliwości.
- Wychowuje, kształci i uczy respektując chrześcijański system wartości i przyjmując za podstawę uniwersalne zasady etyki.
- Jest tolerancyjny wobec innych przekonań religijnych i światopoglądów, respektujących ład moralny i społeczny.
- Wprowadza ucznia w dziedzictwo kulturowe narodu polskiego oraz uczy poszanowania kultury innych narodów.
- Wychowuje w szacunku dla każdego życia.
- Uczy życia w zgodzie ze światem przyrody.
- Dbą o zdrowie uczniów poprzez:
  - propagowanie wiedzy dotyczącej zdrowego stylu życia,
  - współpracę ze szkolną służbą zdrowia oraz innymi, powołanymi do tego celu placówkami,
  - stosowanie wszelkich możliwych form aktywności służących zdrowemu trybowi życia (wycieczki, rajdy, zajęcia sportowe),
  - przeciwdziałanie uzależnieniom (nikotynizmowi, narkomanii, alkoholizmowi, fonoholizmowi oraz wszelkim innym patologiom społecznym),
  - organizację czasu wolnego,
  - prowadzenie indywidualnej pracy wychowawczej z młodzieżą trudną i zagrożoną niedostosowaniem społecznym.

Wychowawca konstruuje plan dydaktyczno – wychowawczy swojej klasy w oparciu o program wychowawczo – profilaktyczny szkoły.

Nauczyciela obowiązuje obiektywizm, sprawiedliwość, bezinteresowność i szacunek w traktowaniu i ocenie każdego ucznia bez względu na okoliczności.

Zadania i cele szczegółowe działań wychowawczych szkoły

1. Rozwój jednostki i kształtowanie własnej osobowości:

- kształtowanie właściwych postaw etycznych i moralnych,
- aktywna postawa wobec świata z zachowaniem tradycji, wrażliwości moralnej, odpowiedzialności za los własny i innych,
- podnoszenie swoich kwalifikacji, podwyższanie kompetencji, rozwijanie zdolności i talentów,
- kształtowanie refleksyjnego stosunku do samego siebie, własnych możliwości, uzdolnień i aspiracji,
- rozwijanie dociekliwości poznawczej w samodzielnym rozwiązywaniu problemów,
- umiejętność tworzenia warsztatu pracy samokształceniowej,
- umiejętność korzystania z różnorodnych źródeł informacji,
- wykorzystanie potencjału, doskonalenie umiejętności pracy w zespole i komunikowania się z innymi,
- przestrzeganie zasad kultury osobistej.

2. Wychowanie patriotyczne i wychowanie dla kultury:

- poczucie przynależności narodowej i obywatelskiej,
- znajomość historii, tradycji, kultury regionu, kraju,
- szacunek dla symboli narodowych, wydarzeń historycznych,
- umiejętność własnej krytycznej interpretacji przeszłości i teraźniejszości,
- umiejętność obcowania ze sztuką,
- znajomość życia i pracy Marii Skłodowskiej – Curie – patronki szkoły.

3. Wychowanie proeuropejskie:

- rozumienie znaczenia procesu integracji europejskiej,
- kształtowanie postawy tolerancji wobec odrębności światopoglądowej i wyznaniowej innych narodów,
- poszanowanie historii, tradycji i kultur innych narodów,
- poszanowanie praw mniejszości narodowych.

4. Wychowanie w duchu wartości demokratycznych:

- przygotowanie do życia w pluralistycznym, demokratycznym, obywatelskim i samorządowym społeczeństwie,
- poszanowanie prawa i praw człowieka,
- rozwijanie samorządności uczniowskiej,
- otwartość na nowe poglądy i systemy wartości,
- szacunek dla pracy i rozumienie jego znaczenia dla rozwoju jednostki i społeczeństwa,
- popularyzacja właściwych postaw młodych ludzi w społeczeństwie,
- szacunek dla człowieka, jego wolności, godności, potrzeb i praw,
- rozwijanie gotowości uczestniczenia w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności.

5. Wychowanie proekologiczne:

- kształtowanie odpowiedzialności za środowisko naturalne,
- kształtowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie swoje oraz innych ludzi,
- uświadomienie wpływu środowiska na zdrowie i życie człowieka,
- zrozumienie zależności człowieka od środowiska i wpływu człowieka na środowisko,
- wpojenie szacunku do przyrody.

6. Budowanie wizerunku szkoły:

- rozwijanie i umacnianie przekonania, że wiedza pozwala planować drogę kariery,
- rozwijanie zdolności poznawczych i twórczej postawy wobec stawianych uczniowi problemów,

- rozwijanie postawy badawczej uczniów i wdrażanie uczniów do szlachetnej rywalizacji,
- kształtowanie refleksyjnego stosunku do samego siebie, własnych możliwości, uzdolnień i aspiracji,
- promowanie osiągnięć naukowych i społecznych patronki szkoły Marii Skłodowskiej – Curie,
- kształtowanie postawy szacunku wobec szkoły i osób, którzy pracowali nad ich kształceniem i wychowaniem,
- współpraca ze środowiskiem lokalnym (organizacje, instytucje).

7. Wychowanie dla zdrowia:

- kształtowanie postaw prozdrowotnych,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie postawy odpowiedzialności za swoje zdrowie i zdrowie innych,
- propagowanie kulturalnych sposobów spędzenia wolnego czasu, aktywnego wypoczynku, sportu i turystyki,
- uświadomienie zagrożeń cywilizacyjnych.

8. Wychowanie do życia w rodzinie:

- poszanowanie wartości życia i godności ludzkiej,
- kształtowanie odpowiedzialności za swoje życie i życie drugiego człowieka w kontekście podejmowanych decyzji,
- wspieranie wychowawczej roli rodziny, uświadomienie jej znaczenia,
- promowanie trwałych związków, opartych na miłości, wierności, uczciwości i współpracy,
- uświadamianie ważnej roli rodziny w życiu każdego człowieka.

9. Współpraca z rodzicami:

- współpraca w zakresie rozwiązywania problemów dydaktyczno-wychowawczych uczniów,
- wzmacnianie działań szkoły w zakresie rozwijania uzdolnień uczniów,
- współpraca w organizowaniu imprez i uroczystości klasowych i szkolnych,
- współudział w tworzeniu i opiniowaniu dokumentów pracy szkoły.

10. Współpraca ze środowiskiem lokalnym:

- udział w życiu kulturalnym społeczności lokalnej,
- uczestnictwo w imprezach kulturalnych organizowanych na terenie miasta,
- współpraca z instytucjami wspomagającymi pracę szkoły,
- współpraca z zakładami pracy,
- współpraca z wyższymi uczelniami.

Zadania wychowawcze i profilaktyczne szkoły realizują wszyscy nauczyciele podczas zajęć z młodzieżą.

Metody i formy pracy

Wszyscy pracownicy szkoły biorą udział w realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego, wspierając się wzajemnie w rozwiązywaniu problemów, przyjmując współodpowiedzialność za efekty jego realizacji. Wszyscy członkowie społeczności szkolnej znają program wychowawczo - profilaktyczny i są jego współtwórcami w kolejnych etapach realizacji.

Cele i zadania wychowawczo - profilaktyczne szkoły realizujemy poprzez:

- lekcje z wychowawcą,
- prelekcje, wykłady, warsztaty i spektakle,
- spotkania wychowawców z rodzicami,
- spotkania pedagoga szkolnego z uczniami i rodzicami,
- zajęcia pozalekcyjne i kółka zainteresowań,
- udział w imprezach i uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych,
- udział w wycieczkach dydaktycznych i krajoznawczo – turystycznych,
- udział w akcjach charytatywnych,
- organizowanie konkursów, olimpiad i zawodów przedmiotowych, artystycznych i sportowych,
- doradztwo zawodowe,
- indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami.

Współpracę z rodzicami realizujemy poprzez:

- organizowanie spotkań z rodzicami i comiesięczne z Zarządem Rady Rodziców,
- organizowanie konsultacji z nauczycielami i pedagogiem szkolnym,
- nawiązanie kontaktów z rodzicami uczniów sprawiających trudności wychowawcze,
- pomoc rodzicom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- zapewnienie rodzicom stałego kontaktu z wychowawcą i dyrekcją szkoły,
- udział rodziców w współtworzeniu i opiniowaniu dokumentacji wewnątrzszkolnej,

- zapoznanie rodziców z dokumentacją wewnątrzszkolną,
- organizowanie dla rodziców prelekcji na temat sposobów rozwiązywania problemów wychowawczych,
- współorganizowanie imprez i uroczystości szkolnych.

Współpracę ze środowiskiem lokalnym realizujemy poprzez:

- organizowanie sesji popularno-naukowych dla uczniów w regionie,
- udział w uroczystościach miejskich i środowiskowych,
- współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły,
- współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną,
- współpraca z uczelniami wyższymi miasta, regionu i kraju,
- promocja szkoły w gimnazjach,
- współpraca z instytucjami kulturalnymi miasta i regionu,
- udział w zajęciach sportowych i kulturalnych, konkursach i zawodach na terenie miasta i regionu,
- udział w sesjach popularnonaukowych,
- współpraca z zakładami pracy, w których uczniowie szkoły odbywają praktyki.

Terminarz uroczystości i imprez szkolnych

Tradycje, obyczaje i zwyczaje w roku szkolnym 2017/2018

Lp.	Tematyka	Termin	Forma realizacji	Odpowiedzialni za realizację
1.	Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego	4 września	<ul style="list-style-type: none"> Msza Św. spotkanie społeczności szkolnej z radą pedagogiczną spotkanie uczniów z wychowawcami klas 78 rocznica wybuchu II wojny światowej 	dyrekcja, wychowawcy klas, A.Rosół, E.Hess, opiekunowie SU, nauczyciele wych-fiz, nauczyciele przedmiotowi, ksiądz katecheta , A. Drelich
2.	„Polski Wrzesień” – rocznica agresji niemieckiej i radzieckiej na Polskę	wrzesień	<ul style="list-style-type: none"> audycja przez radiowęzeł, gazetka okolicznościowa, lekcje historii, j. polskiego, lekcje z wych. 	A. Drelich opiekunowie SU naucz. historii , j. polskiego, wychowawcy klas
3.	Salon Maturzystów	21-22 września	<ul style="list-style-type: none"> udział maturzystów w spotkaniach z przedstawicielami OKE w Krakowie i oferta uczelni wyższych 	wychowawcy klas maturalnych, doradca zawodowy
4.	Dzień Języków Obcych	28 września	<ul style="list-style-type: none"> filmy 	przewodniczący komisji j. obcych G. Uchman, M. Sarna-Galli i M.Kuźniar – organizacja, nauczyciele języków obcych

Lp.	Tematyka	Termin	Forma realizacji	Odpowiedzialni za realizację
5.	Uroczystości miejskie Polskiego Państwa Podziemnego	27 września	<ul style="list-style-type: none"> • udział przedstawicieli szkoły w uroczystościach miejskich 	A. Drelich
6.	Udział Szkolnego Koła „Caritas” w Olimpiadzie dla Niepełnosprawnych	wrzesień	<ul style="list-style-type: none"> • udział wolontariuszy w integracyjnej imprezie sportowej 	opiekunowie Szkolnego Koła „Caritas”
7.	Dzień Absolwenta	23 września	<ul style="list-style-type: none"> • spotkanie z absolwentami, koncert muzyczny, • piknik 	Zespół ds. Losów Absolwentów pod kierunkiem R. Halaburdy, opiekunowie SU, wychowawcy klas, J. Majewska-Lasek
8.	Dzień chłopaka	29 września	<ul style="list-style-type: none"> • życzenia 	opiekunowie SU, Wychowawcy klas
9.	Pielgrzymka klas maturalnych	wrzesień	<ul style="list-style-type: none"> • pielgrzymka autokarowa do Częstochowy 	ksiądz katecheta, A. Rosół, A. Drelich, wychowawcy klas maturalnych
10.	Święto Edukacji Narodowej,	13 października	<ul style="list-style-type: none"> • akademia, spotkanie z nauczycielami seniorami, zaproszonymi gośćmi, 	dyrekcja, wychowawcy klas, opiekunowie SU, A. Rosół

Lp.	Tematyka	Termin	Forma realizacji	Odpowiedzialni za realizację
11.	Rok 2017 – Rokiem T. Kościuszki ustanowiony przez Parlament RP z okazji 200 rocznicy śmierci bohatera narodowego	październik	<ul style="list-style-type: none"> • audycja przez radiowęzeł, • konkurs plastyczny i wystawa, • prezentacje multimedialne 	A. Drelich, M. Krauss i nauczyciele historii
12.	Przyjęcie uczniów klas I do wspólnoty szkolnej	październik	<ul style="list-style-type: none"> • ślubowanie uczniów kl I • impreza okolicznościowa 	M. Przybyło z kl. 2 bt, A. Rosół, opiekunowie SU, wych. klas I
13.	Dzień papieski	październik	<ul style="list-style-type: none"> • udział w uroczystościach miejskich, szkolny konkurs o Janie Pawle II dla klas I 	ksiądz katecheta, A. Rosół.
14.	Święto Patronki Szkoły M.Skłodowskiej–Curie	7 listopada	<ul style="list-style-type: none"> • akademia z okazji 150 rocznicy urodzin noblistki, • film o patronce szkoły, • szkolny konkurs o patronce 	R. Wilczyńska, R. Halaburda – program artystyczny, A. Rosół, L. Rusznica-Bartusik, A. Pasternak – Salamon, opiekunowie SU
15.	Wszystkich Świętych	listopad	<ul style="list-style-type: none"> • opieka nad grobami zasłużonych dla miasta Rzeszowa, byłych pracowników szkoły, • porządkowanie grobów, • kwesta na cmentarzach, wypominki nauczycielskie 	wychowawcy klas, A. Rosół , ks. katecheta, opiekunowie Sz.K. „Caritas”, opiekunowie SU.

Lp.	Tematyka	Termin	Forma realizacji	Odpowiedzialni za realizację
16.	Narodowe Święto Niepodległości – rok 2017 rokiem Marszałka J. Piłsudskiego ustanowiony przez Parlament RP z okazji 150 rocznicy urodzin Naczelnika Państwa	11 listopada	<ul style="list-style-type: none"> • akademia szkolna, referat okolicznościowy, • gazetka okolicznościowa, • udział w uroczystościach miejskich 	program- O. Polońska, R. Halaburda – referat, A. Rosół, opiekunowie SU, wychowawcy klas, opieka nad poczt. sztandarowym podczas uroczystości miejskich- A. Drelich
17.	Dni kultury chrześcijańskiej	listopad	<ul style="list-style-type: none"> • udział w uroczystościach środowiskowych 	A. Drelich, ksiądz katecheta, A. Rosół
18.	Rok 2017 – rokiem Wisły ustanowiony przez Parlament RP z okazji 550 rocznicy pierwszego wolnego flisu	listopad	<ul style="list-style-type: none"> • konkurs, audycja przez radiowęzeł 	A. Kasperek, J. Grabek, L. Rusznica-Bartusik - nauczyciele geografii
19.	Powstanie Listopadowe – 187 rocznica	listopad	<ul style="list-style-type: none"> • audycja radiowa • gazetka okolicznościowa, • lekcje historii, j. polskiego, lekcja z wychowawcą, 	A. Pasternak-Salamon, opiekunowie SU, wychowawcy klas, nauczyciele historii , biblioteki i j. polskiego
20.	Andrzejki klasowe	listopad	<ul style="list-style-type: none"> • wróżby andrzejkowe 	opiekunowie SU, wychowawcy klas
21.	XXVI Sesja popularnonaukowa „Młodego Ekonomisty”	grudzień	<ul style="list-style-type: none"> • sesja dla uczniów z woj. podkarpackiego 	M. Kruczek - Grochala, G. Sarama, opiekunowie SU, nauczyciele przedmiotów zawodowych
22.	Mikołajki szkolne	grudzień	<ul style="list-style-type: none"> • spotkanie z św. Mikołajem 	opiekunowie SU, wychowawcy klas

Lp.	Tematyka	Termin	Forma realizacji	Odpowiedzialni za realizację
23.	36 rocznica wprowadzenia stanu wojennego w Polsce	grudzień	<ul style="list-style-type: none"> • audycja przez radiowęzeł, • lekcje z wychowawcą, • gazetka okolicznościowa • lekcje historii i wos-u 	A. Drelich, wychowawcy klas, nauczyciele historii i wos-u.
24.	Wigilia szkolna	22 grudnia	<ul style="list-style-type: none"> • opłatek szkolny, • spotkanie społeczności szkolnej z seniorami i zaproszonymi gośćmi 	J. Majewska-Lasek - program, opiekunowie SU , ksiądz katecheta, B. Gawlik, E. Hess, A. Rosół , A. Olszewska – Maślanka, B. Górak, M. Kuźniar, nauczyciele wf, wychowawcy klas
25.	Powstanie Styczniowe	styczeń	<ul style="list-style-type: none"> • gazetka okolicznościowa, • audycja przez radiowęzeł, • lekcje historii, j. polskiego, lekcje z wychowawcą 	R. Halaburda, opiekunowie SU, naucz. biblioteki, historii, j.polskiego, wychowawcy klas
26.	Studniówka 2018	10 luty	<ul style="list-style-type: none"> • Bal dla maturzystów 	Komitet Studniówkowy Rodziców, dyrekcja, wychowawcy klas maturalnych, naucz. wych. fiz.
27.	Walentynki szkolne	luty	<ul style="list-style-type: none"> • XVIII Walentynkowy Turniej Piłki Siatkowej 	E. Hess, Sz. Dusza
28.	Święto Kobiet	marzec	<ul style="list-style-type: none"> • koncert życzeń przez radiowęzeł szkolny 	R. Halaburda, S.Działo, G. Sarama, A. Rosół, A. Niedbalec, G.Uchman, opiekunowie SU

Lp.	Tematyka	Termin	Forma realizacji	Odpowiedzialni za realizację
29.	Rok 2018 Rokiem Geografii Polskiej	luty	<ul style="list-style-type: none"> • spotkanie z podróżnikiem, prezentacje multimedialne, szkolny konkurs geograficzny 	A. Kasperek, J. Grabek, L. Rusznica-Bartusik – nauczyciele geografii
30.	Rekolekcje Wielkopostne	marzec	<ul style="list-style-type: none"> • nabożeństwa modlitewne, • filmy o tematyce religijnej, • prelekcje 	ksiądz katecheta, A. Rosół, wychowawcy klas
31.	Targi pracy dla uczniów naszej szkoły	marzec	<ul style="list-style-type: none"> • spotkanie z przedstawicielami zakładów pracy, • oferty, • broszury 	nauczyciele doradztwa zawodowego
32.	Katyń – „Golgota Wschodu”	kwiecień	audycja przez radiowęzeł, gazetka okolicznościowa, lekcje z wychowawcą, lekcje historii i j.polskiego	ksiądz katecheta, A. Rosół, wychowawcy klas, nauczyciele biblioteki szkolnej, nauczyciele historii i j. polskiego, opiekunowie SU
33.	Pożegnanie klas maturalnych	27 kwietnia	Msza Święta dla abiturientów, akademia-spotkanie z dyrekcją szkoły i wychowawcami, rozdanie świadectw ukończenia szkoły, dyplomów i nagród, listów gratulacyjnych,	dyrekcja, ksiądz katecheta, A. Rosół, opiekunowie SU, B. Gawlik – dyplomy, pożegnanie przez wychowawców- A. Nizioł - Strzępek, pożegnanie przez młodsze klasy- O.Polońska, pożegnanie przez uczniów klas

Lp.	Tematyka	Termin	Forma realizacji	Odpowiedzialni za realizację
			pożegnanie przez klasy młodsze	maturalnych – J. Majewska-Lasek, upominki - A.Kasperek, R. Kocój
34.	Dzień otwarty szkoły	maj	koncert, zwiedzanie szkoły przez gimnazjalistów, imprezy towarzyszące.	J. Majewska-Lasek – program artystyczny, opiekunowie SU, zespół ds. promocji szkoły,
35.	Święto uchwalenia Konstytucji 3-Maja	26 kwietnia 3 maja	akademia szkolna, udział w uroczystościach miejskich	W. Warchoł – program artystyczny, opiekunowie SU, wychowawcy klas, nauczyciele historii i j.polskiego, A. Rosół
36.	Dzień Matki	maj	gazetka okolicznościowa, życzenia dla mam - audycja radiowa	opiekunowie SU, wychowawcy klas
37.	Dzień Sportu Szkolnego	20 ,21 czerwca	rozgrywki i konkursy sportowe, popisy umiejętności	E. Hess, nauczyciele wych, fiz.
38.	Wycieczki turystyczno-krajoznawcze, tematyczne, okolicznościowe, przedmiotowe i integrujące młodzież	wrzesień - czerwiec	Wycieczki po Rzeszowie dla uczniów kl. 1, wycieczki 1 – 3 dniowe, rajdy, wycieczki piesze i rowerowe, ścieżki zdrowia, pielgrzymka, wyjścia do kina, filharmonii, teatru, na wystawy	wychowawcy klas, opiekunowie SU, opiekunowie kół i stowarzyszeń
39.	Uroczyste zakończenie roku szkolnego	22 czerwca	Msza Św. w Kościele Garnizonowym,	dyrekcja, ksiądz katecheta, A. Rosół,

Lp.	Tematyka	Termin	Forma realizacji	Odpowiedzialni za realizację
			spotkanie młodzieży z dyrekcją szkoły, wychowawcami klas i pracownikami szkoły, rozdanie świadectw, dyplomów i nagród	wychowawcy klas, opiekunowie SU, A. Drelich, Sz. Dusza, nauczyciele wych. fiz.

Szczegółowe działania profilaktyczne

I. Zaplanowane działania profilaktyczne w roku szkolnym 2017/2018

1. *Profilaktyka uzależnień:*

- uczniowie mają świadomość szkodliwości uzależnień,
- uczniowie wiedzą, gdzie szukać pomocy dla uzależnionego i jego rodziny,
- uczniowie znają konsekwencje prawne wynikające z posiadania używek i ich zażywania,
- uczniowie znają konsekwencje zdrowotne, moralne i społeczne stosowania używek,
- uczniowie znają sposoby atrakcyjnego spędzania wolnego czasu bez używek,
- uczniowie wiedzą czym jest i do czego prowadzi lekomania,
- uczniowie wiedzą jak właściwie korzystać z komputera, Internetu, telefonu komórkowego.

Temat priorytetowy Ministerstwa Edukacji Narodowej : „Bezpieczeństwo w Internecie. Odpowiedzialne korzystanie z mediów”.

Lp.	Tematyka	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin
1.	Nikotyna: <ul style="list-style-type: none"> - Tydzień walki z nikotynizmem (z uwzględnieniem e-papierosów) - Zagrożenia układu oddechowego - Światowy Dzień bez Papierosa	konkurs plastyczny, ulotki, broszury, wizualizacja tematu na tablicy SzPZ lekcje biologii audycja przez radiowęzeł, gazetka lekcje z wychowawcą	koordynator Szkoły Promującej Zdrowie nauczyciel biologii, członkowie SzPZ, wychowawcy, pedagog szkolny pedagog szkolny	listopad/grudzień styczeń/luty 31 maja

Lp.	Tematyka	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin
	<ul style="list-style-type: none"> - Profilaktyka nikotynowa (w tym e-papierosy) - „Stop uzależnieniom – nikotyna” – w tym szkodliwość e-papierosów 	<p>stosowanie procedur zgodnie ze Szkolnym Systemem Interwencyjnym</p> <p>warsztaty profilaktyczne realizowane przez psycholog z CLU w klasach drugich</p>	pedagog szkolny	<p>cały rok</p> <p>II semestr</p>
2.	<p>Alkohol:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szkolny Program w zakresie profilaktyki alkoholowej realizowany przy współpracy Urzędu Miasta Rzeszowa - Profilaktyka alkoholowa realizowana przez SzPZ - Profilaktyka alkoholowa 	<p>pozalekcyjne zajęcia sportowe</p> <p>ulotki, broszury, pogadanki, filmy, tematy lekcji z wychowawcą, biologii, chemii, towaroznawstwa</p> <p>lekcje z wychowawcą, stosowanie procedury zgodnie z Szkolnym Systemem Interwencyjnym</p>	<p>nauczyciele w-f</p> <p>członkowie SzPZ, wychowawcy klas, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny</p>	<p>Wrzesień- październik, styczeń-kwiecień</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p>
3.	<p>Narkotyki, Dopalacze, Leki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - AIDS- unikaj tego ciosu- zagrożenia, skutki, tolerancja - „1 grudnia- Światowy Dzień AIDS”, 	<p>lekcje z wychowawcą –pogadanka</p> <p>audycja przez radiowęzeł, gazetka, konkurs plastyczny</p> <p>lekcje z wychowawcą, szkolenie przedstawiciela policji, stosowanie</p>	<p>wychowawcy</p> <p>pedagog szkolny</p> <p>wychowawcy, pedagog szkolny</p>	<p>cały rok</p> <p>1 grudnia</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p>

Lp.	Tematyka	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin
	<ul style="list-style-type: none"> - Odpowiedzialność prawna za rozprowadzanie, posiadanie narkotyków, - Profilaktyka narkomanii (ze szczególnym uwzględnieniem dopalaczy), - „Stop uzależnieniom – narkotyki i dopalacze” – przeciwdziałanie spożyciu narkotyków i dopalaczy 	<p>procedury zgodnie z Szkolnym Systemem Interwencyjnym działania SzPZ, lekcje z wychowawcą</p> <p>warsztaty dla uczniów klas trzecich prowadzone przez psychologa z CLU</p>	<p>członkowie SzPZ, wychowawcy</p> <p>pedagog szkolny</p>	<p>I semestr</p> <p>II semestr</p> <p>I semestr</p>
4.	<p>Komputer i media:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Profilaktyka uzależnienia od komputera, Internetu, telefonu komórkowego - „Moje bezpieczeństwo w sieci” – przeciwdziałanie uzależnieniom od komputera i wszelkich technologii informacyjnych, cyberprzemoc - „Dziecko w sieci” – bezpieczeństwo dziecka, relacje w Internecie, gry komputerowe 	<p>gazetka, pogadanka, lekcje z przedmiotów informatycznych, lekcje z wychowawcą, działania SzPZ</p> <p>warsztaty dla uczniów klas pierwszych prowadzone przez psychologa z CLU</p> <p>– szkolenie dla rodziców prowadzone przez psychologa z PPP w Rzeszowie</p>	<p>nauczyciele przedmiotów informatycznych, wychowawcy, członkowie SzPZ</p> <p>pedagog szkolny</p> <p>pedagog szkolny</p>	<p>cały rok</p> <p>II semestr</p> <p>listopad/styczeń</p>

Lp.	Tematyka	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin
5.	Uzależnienia: - „Profilaktyka uzależnień- wpływ na zdrowie człowieka”- program profilaktyczno-zdrowotny dla uczniów klas pierwszych, - Edukacja zdrowotna, - System dyżurowania podczas przerw - Monitorowanie obiektu	pogadanka lekcje w-f, biologii, chemii systematyczne dyżury nauczycieli wg. oddzielnego harmonogramu, monitoring szkolny	higienistka szkolna nauczyciele w-f , biologii, chemii nauczyciele, pedagog szkolny, pracownicy obsługi, dyrektor	styczeń- czerwiec cały rok cały rok cały rok

2. Profilaktyka agresji słownej i fizycznej

- uczniowie znają przyczyny i skutki konfliktów międzyludzkich i potrafią je rozwiązywać,
- uczniowie znają zasady konstruktywnej rozmowy,
- uczniowie potrafią być asertywnymi,
- uczniowie są tolerancyjni,
- uczniowie wykazują szacunek dla drugiego człowieka (osób starszych, wymagających pomocy, niepełnosprawnych, chorych itp.),
- uczniowie umieją sobie radzić z przemocą,
- uczniowie właściwie reagują na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję.

Lp.	Tematyka	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1.	Zapobieganie niewłaściwym zachowaniom w grupie - przeciwdziałanie agresji słownej, fizycznej	wykłady, projekcje filmów, sportowe zajęcia wyciszające, lekcje z wychowawcą	wychowawcy, nauczyciele w-f, pedagog szkolny	cały rok
2.	Światowy Dzień Uprzejmości	Gazetka, akcja „Uśmiechnij się”	opiekun SU	listopad
3.	Akceptacja uczniów klas I przez starszą młodzież	lekcje z wychowawcą, indywidualna praca z uczniami	dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkol.	wrzesień - październik
4.	Integracja grupy jako profilaktyka agresji - „Poznajmy się”	warsztaty prowadzone w klasach pierwszych przez psychologa z placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży SIEMACHA	pedagog szkolny	I semestr
5.	Nauczyciel jako funkcjonariusz publiczny	pogadanka dla uczniów kl. I	pedagog szkolny	I semestr
6.	Rozładowanie napięć emocjonalnych- program profilaktyki alkoholowej	lekcje w-f, pozalekcyjne zajęcia rekreacyjne i sportowe	nauczyciele w-f	cały rok
7.	Rozładowanie napięć emocjonalnych	zajęcia relaksacyjne podczas długich przerw	nauczyciele w-f	cały rok
8.	Rozwiązywanie indywidualnych przypadków agresji (w razie potrzeby)	rozmowy indywidualne z uczniami i ich rodzicami, współpraca z PPP	dyrektor, wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele	cały rok
9.	Przemoc w rodzinie	rozmowy indywidualne z uczniami, rodzicami, pogadanka, wizualizacja tematu na tablicy pedagoga szkolnego, w zależności od potrzeb uruchomienie	dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny	cały rok

		procedury Niebieskiej Karty, udział w zebraniach grupy roboczej MOPS		
10.	„Trudne relacje w szkole: uczeń – nauczyciel. Fakty i mity.”	Szkoleniowa Rada Pedagogiczna	dyrektor, pedagog szkolny	II semestr

3. Profilaktyka wagarów

- uczniowie i rodzice znają konsekwencje prawne i szkolne dotyczące niskiej frekwencji i słabych wyników nauczania,
- uczniowie dostrzegają pozytywne efekty systematycznego uczęszczania na lekcje.

Temat priorytetowy lekcji z wychowawcą w I semestrze – „Jestem odpowiedzialny/a – nie wagaruję”.

Lp.	Tematyka	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin realizacji
1.	Diagnoza wstępna dotycząca ocen z zach. uczniów klas I uzyskanych na świadectwie ukończenia gimnazjum	analiza dokumentów opracowanie zaleceń do pracy wychowawczej	pedagog szkolny	wrzesień
2.	Zapoznanie uczniów z zasadami obowiązującymi w szkole dotyczącymi frekwencji	lekcje z wychowawcą, (zapoznanie ze statutem, zasadami funkcjonowania dziennika elektronicznego)	wychowawcy	wrzesień
3.	Analiza frekwencji i wyników nauczania	monitoring frekwencji, lekcje z wychowawcą, analiza e-dziennika, sprawozdania i zalecenia do dalszej pracy przedstawione podczas zebrań zespołu wychowawczego i rady pedagogicznej	pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele, nauczyciele sprawujący nadzór nad dziennikiem elektronicznym	cały rok

4.	Organizowanie imprez integrujących młodzież w zespole klasowym i środowisku szkolnym	wycieczki, imprezy klasowe i ogólnoszkolne, udział młodzieży w kołach zainteresowań, organizacja zajęć pozalekcyjnych	dyrektor, wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele, opiekunowie kół i organizacji szkolnych	cały rok
5.	Indywidualna praca z uczniem problematycznym	rozmowy indywidualne z uczniami i ich rodzicami, współpraca z PPP, kontrakty z uczniami	nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny, dyrektor, psycholog	cały rok
6.	Promowanie systematycznego uczęszczania na lekcje	nagrody indywidualne, nagrody klasowe za najwyższą frekwencję w szkole	dyrektor, pedagog szkolny, wychowawcy	czerwiec 2018r.
7.	Pedagogizacja rodziców w zakresie absencji i wagarów	pogadanki, systematyczne informacje dla rodziców, rozmowy indywidualne, wywiadówki, konsultacje dla rodziców	wychowawcy, pedagog szkolny	cały rok

4. Przygotowanie uczniów do podejmowania samodzielnych decyzji.

- uczniowie mają świadomość większych szans i możliwości związanych z podnoszeniem swoich kwalifikacji,
- uczniowie są pozytywnie zmotywowani do nauki,
- uczniowie znają sposoby radzenia sobie ze stresem,
- uczniowie potrafią racjonalnie ocenić siebie i swoje możliwości,
- uczniowie znają potrzeby rynku pracy.

Lp.	Tematyka programu	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin realizacji
1.	Doradztwo zawodowe	kwestionariusz zainteresowań zawodowych, porady indywidualne	pedagog szkolny, doradca zawodowy	cały rok

Lp.	Tematyka programu	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin realizacji
2.	Metody radzenia sobie ze stresem	„Stres pod kontrolą”- program edukacyjny dla maturzystów (film, wykład), lekcje w-f, rozmowy indywidualne	pedagog szkolny, nauczyciele w-f, wychowawcy, pedagog szkolny, doradca zawodowy	cały rok cały rok cały rok
3.	„Podejmuję ważne decyzje” – umiejętność podejmowania decyzji	warsztaty prowadzone w klasach maturalnych przez psychologa z CLU w Rzeszowie	doradca zawodowy	I semestr
4.	Aktywizacja młodzieży wchodzącej na rynek pracy	spotkania z przedstawicielami WUP-u i wyższych uczelni, pracodawcami, itp.	doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele przedmiotów zawodowych i przedsiębiorczości, kierownik praktyk zawodowych	cały rok
5.	„Co dalej maturzysto?”	informatory maturalne, foldery, plakaty, informatory wyższych uczelni i szkół policealnych, tablica doradztwa zawodowego	dyrektor, wychowawcy, doradca zawodowy, nauczyciele, kierownik praktyk zawodowych	cały rok
6.	Uczniowskie praktyki zawodowe	praktyki zawodowe realizowane wg. oddzielnego planu i harmonogramu	kierownik praktyk zawodowych, wychowawcy	w terminie wyznaczonym przez kierownika praktyk zaw.

Lp.	Tematyka programu	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin realizacji
7.	Targi pracy dla uczniów naszej szkoły	spotkanie z przedstawicielami zakładów pracy z Podkarpacia	doradca zawodowy	marzec
8.	Salon maturzystów	udział maturzystów w spotkaniach z przedstawicielami OKE w Krakowie, oferty uczelni wyższych	Wychowawcy klas maturalnych	20,21 września

5. *Kształtowanie świadomości prawnej ucznia.*

- uczniowie znają prawa dziecka i wiedzą jak z nich korzystać,
- uczniowie znają swoje prawa i obowiązki (statut, System Interwencji, regulaminy szkolne),
- uczniowie przestrzegają obowiązujące normy i prawa,
- uczniowie są świadomi konsekwencji wynikających z nieprzestrzegania prawa,
- uczniowie nabywają wiedzę konsumencką,
- uczniowie zachowują się kulturalnie i bezpiecznie w miejscach publicznych.

Lp.	Tematyka programu	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin realizacji
1.	Prawa i obowiązki uczniów w świetle obowiązujących przepisów prawnych i szkolnych	godziny z wychowawcą, tablica informacyjna SU, zebrania SU, lekcje wos i prawa	wychowawcy, pedagog szkolny, opiekunowie SU, nauczyciele wos i prawa, kierownik praktyk zawodowych	cały rok
2.	„Szanujemy cudzą własność” – profilaktyka kradzieży, niszczenia mienia społecznego	lekcje z wychowawcą, lekcje przedmiotowe, rozmowy indywidualne	pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele, kierownik	cały rok

Lp.	Tematyka programu	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin realizacji
			praktyk zawodowych, pracownicy obsługi szkoły	
3.	Odpowiedzialność nieletnich w świetle obowiązujących przepisów prawnych- program dla uczniów klas pierwszych	wykłady, pogadanki, akcje interwencyjne	pedagog szkolny przy współpracy z Policją i Strażą Miejską	cały rok
4.	Skutki prawne agresji słownej i fizycznej uczniów wobec nauczycieli jako funkcjonariuszy publicznych	lekcje z wychowawcą, lekcje pedagoga w klasach I	dyrekcja, pedagog szkolny, wychowawcy	wrzesień- październik
5.	Ogólnopolski Dzień Praw Dziecka	audycja przez radiowęzeł szkolny, gazetka okolicznościowa	pedagog szkolny, nauczyciel prawa, opiekunowie SU	20 listopada
6.	Edukacja prawno-konsumencka	Szkolenie dla uczniów wszystkich klas	przedstawiciel Centrum Poradnictwa Prawnego „Prawnikon”	wrzesień/ październik

6. Propagowanie kulturalnego i bezpiecznego zachowania się młodzieży.

- uczniowie znają i przestrzegają prawo obowiązujące w szkole (statut, system interwencji szkolnej, szkolne regulaminy),
- uczniowie znają konsekwencje nieprzestrzegania prawa,
- uczniowie potrafią zachować się kulturalnie i bezpiecznie w różnych miejscach i różnych sytuacjach,
- uczniowie są otwarci i wykazują postawę tolerancji wobec innych ludzi,
- uczniowie znają zasady bezpiecznego poruszania się po drogach,
- uczniowie znają zasady savoir- vivre i umieją je stosować.

Lp.	Tematyka programu	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin realizacji
1.	Kulturalne i bezpieczne zachowanie się młodzieży w miejscach publicznych.	lekcje z wychowawcą, lekcje wychowania fizycznego, pogadanki, rozmowy indywidualne, regulamin wycieczek	wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego, opiekunowie młodzieży.	cały rok
2.	Bezpieczeństwo na drogach.	pogadanki dla uczniów klas pierwszych	szkolny inspektor BHP	cały rok
3.	Bezpieczne zachowanie w szkole i na imprezach organizowanych przez szkołę	pogadanki, zapoznanie z regulaminami	wychowawcy, organizatorzy imprez	cały rok
4.	Kultura osobista	lekcje z wychowawcą, lekcje przedmiotowe, Dzień Życzliwości	pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele	cały rok
5.	„Znam swoją wartość” – kształtowanie poczucia własnej wartości	warsztaty prowadzone dla zainteresowanych uczniów przez psychologa z CLU	pedagog szkolny, opiekun SU	II semestr
6.	„Bezpieczna szkoła – bezpieczna przyszłość”	szkoleniowa Rada Pedagogiczna	dyrektor	29 września

7. Kształtowanie postaw proekologicznych

- uczniowie mają świadomość wpływu człowieka na środowisko,
- uczniowie podejmują działania na rzecz ochrony środowiska,
- uczniowie znają konsekwencje wpływu zanieczyszczeń środowiska na życie człowieka,

- uczniowie znają walory przyrodnicze regionu i kraju

Lp.	Tematyka programu	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin realizacji
1	Szkodliwy wpływ zanieczyszczeń na organizm człowieka	pogadanki, referaty uczniowskie, lekcje chemii, biologii, geografii, wos., gazetki tematyczne	nauczyciele chemii, geografii, biologii, fizyki, wos, historii	cały rok
2	Dbamy o środowisko naturalne	Imprezy i akcje na rzecz środowiska, ukwiecenie szkoły i obejścia, lekcje geografii, biologii, fizyki, chemii, wychowania fizycznego, towaroznawstwa, segregacja śmieci, akcje charytatywne na rzecz zwierząt	opiekun LOP, SU, wychowawcy, nauczyciele geografii, biologii, fizyki, chemii, wychowania fizycznego, towaroznawstwa, pracownicy obsługi	cały rok
3	Poznanie walorów przyrodniczych regionu i kraju	wyjścia, wycieczki, rajdy, wykłady, foldery, filmy, metoda projektów	opiekun LOP, wychowawcy, nauczyciele geografii, biologii, wychowania fizycznego, opiekunowie wycieczek.	cały rok

8. Promowanie zdrowego stylu życia.

- uczniowie znają czynniki wpływające na stan zdrowia,
- uczniowie znają zagrożenia wynikające z nieprawidłowego stylu życia,
- uczniowie znają zasady prawidłowego żywienia,

- uczniowie mają świadomość wpływu aktywnego spędzania wolnego czasu na ich zdrowie,
- uczniowie mają świadomość znaczenia profilaktyki chorób i wiedzą jak im zapobiegać.

Temat priorytetowy lekcji z wychowawcą w II semestrze – „Czy istnieją zdrowe diety?”.

Lp.	Tematyka programu	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin realizacji
1.	Profilaktyka zdrowia psychicznego: - wszystkie klasy, - klasy trzecie	lekcje z wychowawcą, pogadanki, rozmowy indywidualne, lekcje z higienistką szkolną - wykład	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog, higienistka szkolna	cały rok wrzesień - grudzień
2.	Wpływ aktywności fizycznej na zdrowie młodego człowieka	wykład, rozmowy indywidualne, pogadanka, lekcje w-f i biologii	nauczyciele w-f, nauczyciel biologii	cały rok
3.	Zapobieganie i leczenie chorób układu krążenia	rozmowy indywidualne i lekcje biologii	higienistka szkolna, nauczyciel biologii	cały rok
4.	Wady postawy- przyczyny ich powstawania	lekcje w-f i biologii, prelekcje, gazetka, rozmowy indywidualne	nauczyciele w-f, nauczyciel biologii, higienistka szkolna	cały rok
5.	Wpływ nieprawidłowego żywienia na organizm młodego człowieka	lekcje wychowania fizycznego, biologii i towaroznawstwa, wykład, pogadanka,	nauczyciele wychowania fizycznego, biologii, chemii i towaroznawstwa, higienistka szkolna	cały rok

Lp.	Tematyka programu	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin realizacji
		środki wizualne, rozmowy indywidualne, udział młodzieży w sesji popularnonaukowej		
6.	Higiena osobista młodego człowieka i choroby zakaźne skóry	pogadanki, lekcje biologii, wykład, rozmowy indywidualne	higienistka szkolna, nauczyciele biologii, w-f	cały rok
7.	„Higiena okresu dojrzewania”- zapobieganie problemom ginekologicznym	rozmowy indywidualne	higienistka szkolna	cały rok
8.	Skutki niewłaściwego treningu siłowego- szkodliwość niedozwolonego dopingu	środki audiowizualne, prelekcje, referaty	nauczyciele w-f	cały rok
9.	Profilaktyka grypy sezonowej	pogadanki, gazetka tematyczna ulotki	higienistka szkolna, nauczyciel biologii, SzPZ, wychowawcy klas	cały rok
10.	Racjonalne odżywianie- kapitał zdrowie na przyszłość- program profilaktyki dla uczniów klas maturalnych	prelekcja	higienistka szkolna	wrzesień - grudzień
11.	Dzień Sportu Szkolnego	zajęcia sportowo-rekreacyjne, turnieje i konkursy	nauczyciele w-f	czerwiec
12.	Zapobieganie chorobom cywilizacyjnym	pogadanki, gazetka, lekcje biologii, rozmowy indywidualne	wychowawcy, koordynator SzPZ, higienistka	cały rok

Lp.	Tematyka programu	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin realizacji
13.	„Pamiętaj o drugim śniadaniu”	warsztaty dla uczniów klas drugich	nauczyciele w-f	II semestr
14.	„Młodzi wybierają życie”- program SzPZ w/g oddzielnego planu pracy	lekcje z wych., biologii, w-f, pogadanki, konkursy, środki wizualne, gazetka, udział w sesji popularnonaukowej nt. żywności	członkowie SzPZ	cały rok
15.	„Tydzień dla zdrowia”	zajęcia sportowo - rekreacyjne, lekcje o tematyce prozdrowotnej i profilaktycznej	koordynator programu	21 – 25 maja 2018r.

9. Trudności i niepowodzenia szkolne

- uczniowie mają świadomość wpływu właściwej organizacji dnia pracy na osiągnięte efekty,
- uczniowie umieją korzystać z pomocy w sytuacjach trudnych i wiedzą gdzie jej szukać,
- uczniowie rozwijają empatię, są wrażliwi na problemy drugiego człowieka, pomagają potrzebującym.

Lp.	Tematyka programu	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin realizacji
1	Zapobieganie niepowodzeniom i trudnościom szkolnym	Monitorowanie występujących trudności dydaktycznych i wychowawczych	pedagog szkolny, wychowawcy	cały rok

Lp.	Tematyka programu	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin realizacji
		kierowanie uczniów problematycznych do PPP na badania psych.-pedag, organizowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej, organizowanie zajęć dydaktyczno - wyrównawczych, porady indywidualne dla uczniów i ich rodziców, organizowanie pomocy koleżeńskiej	nauczyciele, wychowawcy dyrektor, pedagog szkolny, wychowawcy dyrektor, nauczyciele pedagog, psycholog, wychowawcy nauczyciele, wychowawcy	wg potrzeb wrzesień i na bieżąco w razie potrzeb wrzesień cały rok cały rok
2	Higiena pracy umysłowej	lekcje z wychowawcą, pogadanki, rozmowy indywidualne	wychowawcy, nauczyciele pedagog szkolny, higienistka szkolna	cały rok
3.	„Wiem jak się uczyć” – metody efektywnego uczenia się.	warsztaty prowadzone w klasach drugich przez psychologa z CLU w Rzeszowie	pedagog szkolny	I semestr
4.	„Wspólnie pracujemy na dobrą przyszłość naszych dzieci”	pedagogizacja rodziców uczniów klas 1	dyrektor, pedagog szkolny	wrzesień

Ceremoniał szkoły

I. Tradycje szkoły

1. Każdy uczeń Zespołu Szkół Ekonomicznych ma prawo do poznania historii szkoły, jej znaczenia i osiągnięć na rzecz społeczności lokalnej.
2. Z tradycjami szkoły wychowawcy klas zapoznają pierwszoklasistów na początku roku szkolnego.
3. Zaszczytnym obowiązkiem ucznia jest kontynuowanie tradycji szkoły.

II. Ceremoniał szkoły

Ceremoniał szkolny stanowi integralną część z tradycją szkolną oraz harmonogramem uroczystości i imprez szkolnych. Jest częścią szkolnego programu wychowawczego.

1. Uczniowie mają obowiązek uczestniczyć w uroczystościach szkolnych, organizowanych według kalendarza imprez. Zobowiązani są do podkreślenia uroczystym strojem świąt państwowych, szkolnych i innych wskazanych przez dyrektora.
2. Ceremoniałem szkolnym objęte są następujące święta państwowe i imprezy szkolne:
  - a) uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego,
  - b) Dzień Języków Obcych
  - c) ślubowanie uczniów klas pierwszych,
  - d) Święto Patrona Szkoły - Marii Skłodowskiej – Curie połączone z Dniem Komisji Edukacji Narodowej,
  - e) Święto Odzyskania Niepodległości Polski,
  - f) Wigilia szkolna,
  - g) Studniówka,
  - h) Święto Uchwalenia Konstytucji 3-go Maja,
  - i) Sesja popularnonaukowa „Młodego Ekonomisty”,
  - j) pożegnanie klas maturalnych,
  - k) uroczyste zakończenie roku szkolnego.
3. Uroczysty strój szkolny ma barwy granatowo-białe lub czarno-białe.
4. Uczeń ma prawo reprezentować szkołę na zewnątrz podczas obchodów rocznic, świąt państwowych i oświatowych.

III. Sztandar szkoły i poczet sztandarowy

1. Zespół Szkół Ekonomicznych posiada dwa sztandary: pierwszy nadany w 1966 roku i drugi nadany w 2016r.
2. Uroczystości z udziałem sztandaru wymagają zachowania powagi.
3. Przechowywanie, transport i przygotowanie sztandaru do prezentacji wymaga jego poszanowania.
4. Sztandary są przechowywane na terenie szkoły w zamkniętej gablocie. W tej samej gablocie znajdują się insygnia pocztu sztandarowego.
5. Insygnia pocztu sztandarowego stanowią:
  - a) biało-czerwone szarfy założone przez prawe ramię i wiązane pod lewym, kolorem białym do góry,
  - b) białe rękawiczki.
6. Uczestnictwo w poczie sztandarowym to najbardziej honorowa funkcja uczniowska w szkole, dlatego w jego składzie powinni znajdować się uczniowie o nienagannej postawie i godni takiego zaszczytu.
7. W skład pocztu sztandarowego wchodzi:
  - a) chorąży,
  - b) asysta.
8. Po zakończonej kadencji nazwiska uczniów wpisane zostaną do kroniki szkoły.
9. Chorąży i asysta powinni być ubrani odświętnie: uczeń - ciemny garnitur i biała koszula, uczennice - białe bluzki i ciemne spódnice.
10. Kadencja pocztu trwa trzy lata.
11. Opiekun pocztu jest w tym czasie opiekunem ceremoniału szkolnego i dba o właściwą celebrację sztandaru i zgodny z ceremoniałem przebieg uroczystości na terenie szkoły i poza jej murami.
12. Ceremonii przekazania sztandaru szkoły nowemu pocztowi sztandarowemu dokonuje chorąży starszego pocztu podczas uroczystości szkolnej.
13. Podczas ceremonii przekazania sztandaru pocztu składają następujące ślubowanie:
  - a) *uczniowie z pocztu ustępującego*: „Przekazujemy Wam sztandar, symbol patriotyzmu i dumy narodowej. Sztandar, który naszym ojcom wskazywał drogę walki o wolność, który pomagał nam w poznawaniu tajników wiedzy i kształtowaniu naszej

osobowości."

b) *uczniowie z nowego pocztu*: „Przyjmując ten sztandar przyrzekamy, że nieść go będziemy wysoko, pomnażać bogaty dorobek naszej szkoły i nie splamimy nigdy honoru ucznia. ”

14. Podczas uroczystości, świąt państwowych, patriotycznych i religijnych, poczet sztandarowy prezentuje sztandar szkoły wg ustalonych zasad musztry pocztu sztandarowego.

15. Święto Patronki Szkoły podkreśla się przez złożenie wiązanki kwiatów z szarfą w narodowych barwach przed pomnikiem Patronki Szkoły.

IV. Ślubowanie klas pierwszych

Ślubowanie klas pierwszych odbywa się poprzez wyciągnięcie ręki i wypowiedzenie tekstu ślubowania:

„ Ja, uczeń Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Marii Skłodowskiej – Curie w Rzeszowie uroczyście ślubuję:

- dbać o honor szkoły, godnie ją reprezentować oraz znać, szanować i wzbogacać jej dobre tradycje,
- systematycznie i wytrwale uczyć się, wykorzystywać jak najlepiej czas i warunki nauki,
- okazywać szacunek nauczycielom, wychowawcom oraz pracownikom szkoły,
- dbać o zdrowie, bezpieczeństwo swoje i kolegów, wystrzegać się wszelkich nałogów: narkomanii, palenia tytoniu, picia alkoholu,
- szanować i chronić mienie własne i mienie szkoły, dbać o utrzymanie czystości i porządku na terenie szkoły,
- przestrzegać regulaminu szkoły oraz wszelkich ustaleń i przepisów wydanych przez władze szkolne.

Ewaluacja programu:

Ewaluacja Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego służy ocenie rezultatów i efektywności prowadzonych działań. Dotyczy ona:

- znajomości programu wśród uczniów, nauczycieli i rodziców oraz poziomu jego akceptowania,
- realizacji założonych celów i sposobów ich realizacji,
- uwzględniania potrzeb uczniów, nauczycieli i rodziców.

Metody ewaluacji:

- ankiety,
- wywiady, rozmowy,
- obserwacje zajęć i zachowań uczniów,
- analiza dokumentacji szkolnej.

Monitoring

Działania podejmowane w ramach Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego i efekty tych działań znajdują się w dokumentacji szkoły. Należą do nich w szczególności:

- sprawozdania wychowawców klas z pracy wychowawczo-profilaktyczno-opiekuńczej,
- sprawozdania Zespołu Wychowawczego,
- sprawozdania pedagoga szkolnego,
- sprawozdania doradcy zawodowego,
- ankiety i ich analiza,
- sprawozdanie z monitoringu frekwencji uczniów,
- rejestr rozmów z uczniami i ich rodzicami,
- sprawozdania nauczycieli z realizacji działań wychowawczo – profilaktycznych zawarte w arkuszu pracy nauczyciela,

- sprawozdanie dyrektora z nadzoru pedagogicznego.

Zamierzone efekty:

- uczniowie nawiązują przyjacielskie kontakty z rówieśnikami,
- uczniowie są życzliwi w stosunku do nauczycieli i innych osób,
- uczniowie systematycznie uczęszczają na lekcje,
- uczniowie umieją uzewnętrzniać swoje emocje w sposób akceptowany przez otoczenie,
- uczniowie znają konsekwencje prawne swoich zachowań,
- uczniowie znają konsekwencje wynikające z nałogów,
- uczniowie umieją w sposób właściwy organizować swój wolny czas (turystyka, sport, obcowanie z kulturą, udział w organizacjach i stowarzyszeniach oraz zajęciach pozalekcyjnych),
- uczniowie wiedzą, że od środowiska przyrodniczego zależy jakość życia,
- uczniowie świadomie podejmują decyzje dotyczące zdrowego stylu życia.

Postanowienia końcowe

Załącznikiem do Szkolnego Programu Wychowawczego są klasowe Programy Wychowawcze opracowywane do 30 września każdego roku szkolnego we współpracy z rodzicami i uczniami.

Program opracowali:

Vice-dyr. B. Szymanek

Pedagog M. Cieklińska

Pedagog E. Kajzer

Nauczyciel E. Hess

Nauczyciel M. Jakubowska

Nauczyciel R. Wilczyńska

Nauczyciel G. Uchman

Nauczyciel D. Zajchowska

Rzeszów, dnia 29.09.2017r.

Dyrektor szkoły

Rada Rodziców

Samorząd Uczniowski

